Eduskunnan lakivaliokunta
Lav@eduskunta.fi

Aihe: Lakivaliokunta tiistai 17.01.2023 klo 09.30 / HE 251/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

HE 251/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan lakivaliokunta pyytää Suomen Yrittäjien lausuntoa otsikkoasiasta. Olimme mukana esitystä valmistelevassa oikeusministeriön työryhmässä.

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on edistää yritysten mahdollisuutta päästä riittävän varhaisessa vaiheessa joutuisaan ja kustannuksiltaan kohtuulliseen saneerausmenettelyyn. Esityksessä ehdotetaan, että saneerausmenettelyä sujuvoitettaisiin ja yksinkertaistettaisiin menettelyyn liittyviä vaiheita karsimalla ja keventämällä. Myös mahdollisuutta vahvistaa saneerausohjelma nopeasti, eli kaikkia saneerausmenettelyyn tavanomaisesti liittyviä menettelyvaiheita läpi käymättä, helpotettaisiin. Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2023.

Suomen Yrittäjät kannattaa esitystä

Yrityssaneerausten määrä on Suomessa vähäinen verrattuna konkurssien määrään. 2000-luvulla on pantu vireille noin 300–500 yrityssaneerausta vuosittain, ja konkursseja on pantu vireille noin 2 000–3 000 vuosittain (Tilastokeskus). Usein yritykset havahtuvat talousvaikeuksiinsa liian myöhään, jotta liiketoiminta olisi pelastettavissa saneerauksen keinoin. Tästä syystä on tärkeää lisätä yritysten tietoisuutta varhaisen vaiheen tervehdyttämisen hyödyistä. Lisäksi on tärkeää huolehtia siitä, että sekä vantakunnallisen että alueellisen Yritysten Talousapu -palveluiden resurssit turvataan.

Suomen Yrittäjät on jo vuosia tuonut esille, että saneerausprosessi on liian raskas ja kallis prosessi erityisesti pienemmille yhtiöille, joihin suuri osa suomalaisista yrityksistä lukeutuu. Elinkeinonharjoittajilla eli nk. toiminimiyrittäjillä on mahdollisuus hakeutua elinkeinonharjoittajan velkajärjestelyyn lopettamatta yritystoimintaansa mutta samaa mahdollisuutta ei ole esimerkiksi yhden henkilön osakeyhtiöillä. Usein saneerauskustannukset nousevat yli 10 000 euroon. Velkajärjestely sen sijaan on prosessina

saneerausta kevyempi ja huomattavasti edullisempi. Näin ollen vallitseva tilanne on erityisesti pienyhtiöiden näkökulmasta katsottuna epätasa-arvoinen.

Hallituksen esityksessä esitetään useita muutoksia saneerauslakiin menettelyn keventämiseksi ja kustannustehokkuuden kasvattamiseksi. Esityksen mukaan nykymuotoisesta taloudellisesta perusselvityksestä luovuttaisiin, määräaikoja tehostettaisiin ja Nopsan käyttömahdollisuutta laajennettaisiin. Myös mahdollisuutta päättää saneerauksen kannalta välttämättömät sopimukset laajennettaisiin, mutta kuitenkin siten, että esitys on sekä velallisen että hänen sopimuskumppaniensa kannalta tasapainoinen ja saneerauksen onnistumisen kannalta ehdottoman tarpeellinen.

Lain toimivuutta tulee arvioida jälkikäteen

Esityksen hyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä huolimatta vaikutukset saneerauskustannuksiin ovat arvioiden mukaan epävarmoja. Koska etukäteisarviointi on ollut hankalaa, on tärkeää selvittää jälkikäteen esitysten todelliset vaikutukset saneeraushakemusten ja vahvistettujen ohjelmien lukumääriin sekä todellisiin saneerauskustannuksiin. Ehdotammekin, että lain toimivuutta arvioitaisiin kolmen vuoden kuluttua lakimuutosten vahvistamisesta. Toivomme, että eduskunta jättää jälkikäteisarvioinnista koskevan ponnen.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Tiina Toivonen
lainsäädäntöasioiden päällikkö